

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 13 grudnia 2012 r.

Poz. 3470

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.284.12 WOJEWODY WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO

z dnia 10 grudnia 2012 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność **uchwały Nr XVII/96/12 Rady Gminy Wielbark** z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wielbark **w części dotyczącej** § 4 ust. 3 uchwały w zakresie sformułowania: „..., w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych środków do układu korzeniowego roślin w części dotyczącej niezanieczyszczenia roślin” oraz § 12 uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Wielbark, powołując się na art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.) ustaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wielbark.

W ocenie organu nadzoru uchwała Rady Gminy w sposób rażąco narusza prawo.

Na wstępie należy zauważyć, iż zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Zadania te obejmują zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach m.in. sprawy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy – to gmina zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy warunki niezbędne do ich utrzymania.

Jednym z instrumentów pomocnych w realizacji tych zadań jest regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego, zawierającym szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Upoważnienie rady gminy do uchwalenia regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zawarte zostało w art. 4 ust. 1 powołanej ustawy. W ust. 2 w/w art. 4 ustawodawca doprecyzował wymagania jakie winny być zawarte w regulaminie. W świetle ustępu 2 w/w przepisu regulaminy określają szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gmin dotyczące:

1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

- a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych,
- b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniemi i warsztatami naprawczymi;

- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Zadaniem organu stanowiącego gminy jest zatem określenie wymagań dotyczących utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, lecz wyłącznie w zakresie wynikającym z katalogu określonego w art. 4 ust. 2 pkt 1-3, 5-8 ustawy, który jest katalogiem zamkniętym. W przepisie tym ustawodawca nie posłużył się bowiem zwrotem „w szczególności”, a dokonał szczegółowego wyliczenia wymagań. To oznacza, iż uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia niniejszego regulaminu nie powinna zawierać postanowień, które wykraczałyby poza zakres upoważnienia zawartego w wyżej powołanym art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy. Tego typu rozwiązanie legislacyjne jest uzasadnione z uwagi na wkroczenie, poprzez przepisy prawa miejscowego, jakim jest regulamin w sferę praw i wolności obywateli. Podkreślić ponadto trzeba, że Konstytucji RP w art. 7 nakłada na organy władzy publicznej obowiązek działania w granicach i na podstawie prawa. Wobec tego każde działanie organu władzy, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych. Brak kompetencji do przyjęcia w/w regulacji skutkuje koniecznością jej wyeliminowania z obrotu prawnego.

Organ nadzoru badając treść uchwalonego regulaminu uznał, iż Rada Gminy Wielbark wprowadzając § 12 w brzmieniu: „właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się z terenu nieruchomości zwłok padłych zwierząt w sposób obejmujący przekazanie zwłok zwierzęcia przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie odbioru odpadów lub posiadającemu zezwolenie na transport tego typu odpadów albo zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części, na podstawie indywidualnej umowy zawartej pomiędzy właścicielem nieruchomości a tym przedsiębiorcą” wykroczyła poza upoważnienie wynikające z art. 4 ust. 2 ustawy.

Kolejnym, w części, wadliwym zapisem regulaminu jest § 4 ust. 3 uchwały, stanowiący, że właściciel nieruchomości ma obowiązek uprzątać zanieczyszczenia wskazane w ust. 1 pkt 2, czyli błoto, śnieg, lód i innych zanieczyszczenia, w sposób niezanieczyszczający jezdni, a w przypadku usuwania śniegu lub lodu z użyciem środków określonych w ust. 1 pkt. 2 w sposób uniemożliwiający przedostanie się tych środków do układu korzeniowego roślin. Dyspozycja w/w regulacji w zakresie dotyczący niezanieczyszczenia roślin, jest niewykonalna.

Przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 października 2005 r. w sprawie rodzajów i warunków stosowania środków, jakie mogą być używane na drogach publicznych oraz ulicach i placach (Dz.U. z 2005r., Nr 230, poz. 1960) w § 2 pkt 2, 3 upoważniają, na drogach publicznych oraz ulicach i placach do używania środków chemicznych w postaci stałej: chlorek sodu (NaCl), chlorek magnezu (MgCl₂) chlorek wapnia (CaCl₂) oraz środków chemicznych w postaci zwiłżonej chlorek sodu (NaCl), chlorek magnezu (MgCl₂), chlorek wapnia (CaCl₂). W myśl art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r, Nr 19, poz. 115 z późn. zm.) chodnik jest częścią drogi przeznaczoną do ruchu pieszych. Nie jest możliwym, by podmiot korzystający przy uprzątnięciu lodu i śniegu, w sposób legalny z soli oraz jej roztworów, mógł zrealizować dyspozycję w/w przepisu regulaminu. W praktyce więc Rada Gminy Wielbark z rażącym naruszeniem prawa wprowadziła zakaz używania środków chemicznych przy uprzątnięciu błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń.

W związku z tym, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Marian Podziewski